

To stále není
 vše, podle čeho vím,
 že Nebe člověka hluboce
 miluje. Jsou zde ti,
 kteří milují lidi
 a prospívají jim
 a řídí se vůlí Nebe
 a získávají
 od Nebe odměnu.
 Jsou zde také tací,
 kteří nesnáší lidi
 a utlačují je
 a protiví se vůlí Nebe
 a přivozují si
 od Nebe trest.
 Kdo jsou ti,
 kteří milují lidi
 a prospívají lidem,
 podřizují se vůlí Nebe
 a získávají
 od Nebe odměnu?
 Jsou jimi
 dávní mudrci-králové
 třech dynastií,
 Yao, Shun, Yu, Tang,
 Wen a Wu.
 Co Yao, Shun, Yu, Tang,
 Wen a Wu učinili?
 Angažovali se
 ve všeobecnosti
 a nikoliv ve stranění
 v lásce. Milujíc všeobecně,
 neútočili
 na malé státy
 svými velkými státy,
 nesužovali
 malé domy
 svými velkými domy.
 Silní nevykořisťovali
 slabé,
 četní neutlačovali
 nepočetné,
 chytří nepodváděli
 nevědomé,
 ctění
 nepohrdali prostými.
 Takový režim byl
 milý Nebi nahoře,
 duchům
 ve střední sféře

a lidem dole.
 Jsouc prospěšným těmto
 třem, byl prospěšný všem.
 A to byla
 nebeská ctnost.
 Ta nejvznešenější označení
 na světě
 byla shromážděna
 a připsána jim,
 a byli zváni
 ušlechtilými, spravedlivými,
 lidmi milovanými
 a prospěšnými lidem,
 poslušnými
 vůle Nebe
 a Nebem odměňovaní.
 Krom toho je to také
 zaznamenáno na bambusu,
 vyryto v kovech a kamenech,
 a vtisknuto
 na talíře a šálky,
 aby to bylo předáno
 potomstvu.
 K čemu to je?
 Je to k vyznačení těch,
 kteří milovali lid
 a prospívali mu,
 řídili se vůlí Nebe
 a od Nebe
 získali odměnu.
 Proto se v ódě
 Huang Yiho říká:
 „Bůh řekl králi Wenovi,
 Mám v lásce tvoji
 rozumnou ctnost.
 Nebylo to prohlášeno
 s velikým rámusem nebo
 gestem. Nezměnilo se to
 po získání
 císařství.
 Jak naučné
 a přirozeně submisivní
 plánu Nebe!“
 Protože byl poslušný
 Božímu plánu,
 odměnil jej Yinem
 a poctil jej tím,
 že se stal císařem
 a obohatil jej
 císařstvím.

A jeho sláva
 není zapomenuta
 dokonce do dnešního dne.
 A proto je nám umožněno
 znát kdo byli ti,
 kteří milovali lid
 a prospívali mu,
 řídili se vůlí Nebe
 a od Nebe
 získali odměnu.
 A kdo jsou ti,
 jenž nenáviděli lid
 a utlačovali jej,
 odporovali vůlí Nebe
 a přivodili si od Nebe
 potrestání?
 To jsou
 dávní hříšní králové
 třech dynastií,
 Jie, Zhou, You a Li.
 Co učinili?
 Byli sobečtí
 a nešlechtní.
 Jsa sobeckými,
 útočili na malé státy
 svými velkými státy,
 sužovali
 malé domy
 svými velkými domy.
 Silní
 vykořisťovali slabé,
 četní
 utlačovali nepočetné,
 chytří
 podváděli nevědomé,
 ctění
 pohrdali skromnými.
 Takový režim nebyl
 prospěšný Nebi nahoře,
 duchům
 ve střední sféře,
 ani lidem dole.
 Neboť to nebylo prospěšné
 těmto třem,
 nebylo to prospěšné nikomu.
 A byli zváni
 nepřáteli Nebe.
 Ta nejhorší označení světa
 byla shromážděna
 a přiřknuta jim,

a byli nazýváni
nešlechtnými,
nespravedlivými,
nenávisnými vůči lidem,
utlačovateli lidí,
neposlušnými vůle Nebe
a Nebem trestání.
Krom toho
je to také zaznamenáno
na bambusech,
vyryto v kovech a kamenech,
a vtisknuto
na talíře a šálky,
aby to bylo předáno
potomstvu.
K čemu to je?
Aby byli vyznačeni ti,
kteří nenáviděli lid
a utlačovali jej,
odporovali vůli Nebe
a vysloužili si od Nebe
potrestání.
Tak odkazuje
„Veliká deklarace“:
„Zhou zašel za
patříčné hranice
a stal se nestoudným.
Neuctíval Boha
a vytlačoval
předky a duchy
aniž by jim pořádal
slavnost nabízení.
A řekl:
„Štěstěna je se mnou,
a zanedbával
a zrazoval svoji funkci.
Načež jej
Nebe opustilo
a stáhlo svoji ochranu.“
Nebe opustilo Zhoua
a stáhlo svoji podporu,
protože Zhou odporoval
vůli Nebe.
Proto je nám umožněno
znát ty,
kteří nenáviděli lid
a utlačovali jej,
odporovali vůli Nebe
a vysloužili si od Nebe
potrestání.

Proto je
vůle Nebe
jako obruče
pro koláře
a úhelník pro truhláře.
Kolář zkouší
kruhovost všech předmětů
na světě pomocí svých
obručí, se slovy:
„To, co
vyhoví mým obručím,
je kruhové.
To, co nevyhoví,
není kruhové.“
Proto, zda je či není
předmět kruhový,
je dobře známo, protože
je ustanoven
standard kruhovosti.
Truhlář také zkouší
pravoúhlost všech
předmětů na světě
svým úhelníkem, říkajíc:
„To, co vyhoví
mému úhelníku,
je pravoúhlé;
to, co nevyhoví,
není pravý úhel.“
Proto, zda je či není
nějaký předmět pravoúhlý
je dobře známo. Jak to?
Protože je ustanoven
standard pravoúhlosti.
Podobně,
s vůlí Nebe
bude Mozi měřit
soudnictví
a vládu pánů
v císařství
na jedné straně
a doktríny a učení
davů v říši
na druhé straně.
Pokud je pozorováno,
že je nějaké jednání
ve shodě
s vůlí Nebe,
je zváno dobrým jednáním;
pokud odporuje
vůli Nebe,

je zváno špatným jednáním.
Pokud je pozorováno,
že je učení ve shodě
s vůlí Nebe,
je zváno dobrým učením;
pokud odporuje
vůli Nebe,
je zváno špatným učením.
A pokud je pozorováno,
že vláda je
ve shodě
s vůlí Nebe,
je zvána
dobrou vládou;
pokud odporuje
vůli nebe,
je zvána
špatnou vládou.
S tímto jako modelem
a s tímto jako standardem,
je možno měřit
zda pánové a ministři
jsou či nejsou
ušlechtilí stejně (snadno),
jako odlišit
černou od bílé.
Proto Mozi pravil:
Pokud vládcové
a gentlemani světa
skutečně touží
následovat cestu
a prospívat lidem,
musejí pouze
poslouchat vůli Nebe,
původce ušlechtilosti
a spravedlnosti.
Poslušnost
vůli Nebe
je standardem
spravedlnosti.
Vůle Nebe III
Mozi pravil:
Co je příčinou
chaosu ve světě?
Příčinou je to,
že všichni gentlemani světa
rozumějí malichernostem,
ale ne důležitým věcem.
Jak víme,
že rozumějí pouze

malichernostem, ale ne důležitým věcem?
 Protože nerozumějí vůli Nebe.
 Jak víme, že nerozumějí vůli Nebe?
 Pozorováním jednání v rodině.
 Pokud se člověk v rodině dopustí provinění, stále má další rodiny, kde může hledat útočiště.
 Přesto, otec upomíná syna, starší bratr upomíná mladšího bratra se slovy:
 „Buď poslušný, buď opatrný v chování v rodině.
 Pokud někdo není poslušný a opatrný v chování v rodině, jak může v té rodině žít?“
 Pokud se člověk dopustí provinění ve státě, stále má další státy, ve kterých může hledat útočiště. Přesto otec upomíná syna a starší bratr upomíná mladšího bratra se slovy:
 „Buď poslušný. Buď opatrný. Člověk nemůže žít ve státě a být neposlušný a nedbalý.“
 A všichni lidé žijí ve světě a pod Nebem.
 Když člověk hřeší proti Nebi, není kde hledat útočiště.
 Ale lidé nemyslí na to varovat jeden druhého.
 Tak vím, že nerozumějí důležitým věcem.
 A Mozi pravil:
 Buďte poslušní. Buďte opatrní. Ujistěte se, že děláte, co je Nebi milé

a vyhýbejte se tomu, co se Nebi přičí.
 A co je Nebi milé a co se Nebi přičí?
 Nebi je milá spravedlnost a přičí se mu nespravedlnost.
 Jak to víme?
 Protože spravedlnost je standard.
 Jak víme, že spravedlnost je standard?
 Protože se spravedlností bude svět spořádaný; bez ní bude svět chaotický.
 Tak vím, že spravedlnost je standard.
 A standard není nikdy dáván podřízeným nadřízenému, vždy je dáván nadřízeným podřízenému.
 Proto si obyčejní lidé nemohou stanovit standard jak se jim zlíbí.
 Jsou zde učenci, aby jim dali standard.
 Učenci nemohou stanovit standard libovolně.
 Jsou zde ministři, aby jim dali standard.
 Ministři nemohou stanovit standard libovolně.
 Jsou zde feudální páni, aby jim dali standard.
 Feudální páni nemohou stanovit standard libovolně.
 Jsou zde vznešení vévodové, aby jim dali standard.
 Vznešení vévodové nemohou stanovit standard libovolně. Je zde císař, aby jim dal standard.
 Císař nemůže stanovit standard libovolně.

Je zde Nebe, aby mu dalo standard.
 Všichni gentlemani světa rozumějí tomu, že císař určuje standard světa, ale nerozumějí, že Nebe určuje standard císaři.
 Mudrci, když toto vysvětlovali, říkali:
 „Když císař koná dobře, Nebe jej odmění.
 Když císař spáchá zlo, Nebe jej potrestá.
 Když je císař nespravedlivý v odměnách a trestech, a není rozvážný při soudních procesech, Nebe na něj sešle nemoc a pohromy, a mráz a rosa budou nepříhodné.“
 Císař pak bude muset pořádat slavnost nabízení modlit se a vzývat Nebe pro požehnání.
 Ještě jsem neslyšel, že by se Nebe modlilo a vzývalo císaře pro požehnání.
 Tedy, mohu říci, že Nebe je váženější a moudřejší než císař.
 Proto, spravedlnost nepřichází od nevědomých a nízkých, nýbrž od ctihodných a moudrých.
 Kdo je ctihodný? Nebe je ctihodné.
 Kdo je moudrý? Nebe je moudré.
 A tak spravedlnost nesporně přichází z Nebe.

Titul: TV_1546_Mohistická kniha Moziho_Kniha 7_Vôľa Nebies_III

A proto gentlemani světa,
kteří touží
konat spravedlnost,
musí poslouchat
vůli Nebe.